

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет культури і мистецтв

Кафедра музично-практичної та виконавської підготовки

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни 2

«Концертмейстерський клас»

Ступінь вищої освіти: МАГІСТР
Освітня кваліфікація: Магістр музичного мистецтва
Професійна кваліфікація: Викладач закладу вищої освіти.
Керівник музичний.
Звукорежисер

I. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	02 «Культура і мистецтво» 025 «Музичне мистецтво» ОПП «Музичне мистецтво» Другий рівень вищої освіти (магістр)	Вибіркова
Кількість годин / кредитів _120_/_4		Рік навчання 1
		Семестр 1-ий __
ІНДЗ: <u>немає</u>		Індивідуальні 40 год.
		Самостійна робота 72 год.
		Консультації 8 год.
Мова навчання	Українська	
		Форма контролю: залік — 1 семестр

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	02 «Культура і мистецтво» 025 «Музичне мистецтво» ОПП «Музичне мистецтво» Другий рівень вищої освіти (магістр)	Вибіркова
Кількість годин / кредитів _120_/_4		Рік навчання 1
		Семестр 1-ий __
ІНДЗ: <u>немає</u>		Індивідуальні 10 год.
		Самостійна робота 96 год.
		Консультації 14 год.
Мова навчання	Українська	
		Форма контролю: залік — 1 семестр

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: Никитюк Наталія Степанівна

Посада: старший викладач

Контактна інформація: (+380996339614, n.nikityuk@ukr.net)

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Програма навчальної дисципліни «Концертмейстерський клас» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності «Музичне мистецтво».

Предметом вивчення даної дисципліни є складний та багаторівневий художньо-виконавський процес відтворення музичного твору (акомпануючої партії фортепіано) відповідно до його художніх, технічних та жанрово-стильових ознак.

Під час індивідуальних занять студент опановує концертмейстерське мистецтво на матеріалі творів українських та зарубіжних композиторів різних епох та стилів, вдосконалює майстерність читки з аркуша та транспонування.

В перспективі студент зможе використати набуті знання та навички у виконавській, педагогічній та організаційній сферах діяльності.

Пререквізити: «Фахова майстерність».

Постреквізити: Результати навчання даного курсу можуть використовуватися в Асистетській практиці, Практиці керівництва художнім колективом.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою дисципліни «Концертмейстерський клас» є підготовка кваліфікованого піаніста-концертмейстера, що володіє необхідними знаннями та музично-виконавськими навичками для майбутньої професійної діяльності, шляхом поглибленого вивчення української та зарубіжної музичної спадщини.

Завдання навчальної дисципліни:

- сприяти вихованню гармонійно розвиненої особистості музиканта;
- сприяти формуванню ціннісного ставлення студента до вітчизняної та зарубіжної музичної культури у процесі вивчення музичної спадщини видатних композиторів минулого та сучасності;

- сприяти максимальному розкриттю творчого потенціалу студента з урахуванням його індивідуальних здібностей;
- сприяти формуванню у студента високої виконавської культури та цілісної системи знань і музично-виконавських навичок, необхідних у майбутній професійній діяльності концертмейстера;
- сприяти формуванню у студента професійної концертмейстерської майстерності спільно з солістом розкривати композиторську ідею твору у відповідності до стилю, жанру та форми, дотримуючись принципів ансамблевого виконання;
- сприяти формуванню навичок концертмейстерської роботи у вокальних, інструментальних, оркестрових та хорових класах;
- сприяти формуванню навичок самостійної роботи над музичним твором;
- сприяти розвитку вмінь узагальнювати набуті знання і навички та творчо застосовувати їх у практичній діяльності.

3. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетентності

ЗК2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 9. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

ФК 2. Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

ФК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у виконавській /диригентській / звукорежисерській / педагогічній / пошуковій діяльності.

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ФК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

ФК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) у керівництві творчим колективом та інших видах музичної діяльності (виконавської, педагогічної, звукорежисерської).

ФК 10. Здатність до організації діяльності у сферах музичної культури та освіти.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Володіти професійними навичками виконавської, творчої та педагогічної діяльності.

ПРН 2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

ПРН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

ПРН 5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

ПРН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

4. Структура навчальної дисципліни

Програмою передбачено вивчення вокальних та інструментальних творів вітчизняних та зарубіжних композиторів різних епох та стилів: творчість композиторів доби Бароко; передкласичної доби та Віденського класицизму; творчість композиторів доби Романтизму; творчість композиторів ХХ – поч. ХХІ ст. Значно розширено рекомендований репертуарний список творів сучасних українських композиторів. Застосовується регіональний та гендерний підхід до вивчення курсу: до рекомендованого репертуару вводяться окремі блоки творів композиторів Волині та творів жінок-композиторок;

Упродовж семестру під час індивідуальних занять студент здійснює:

- вивчає чотири твори (по 1 твору до тем: 1, 2, 4, 5) різні за формою та жанрами – 2 вокальні (арія, романс), 2 інструментальні;
- вивчає 1 сцену з оперного клавіру та 1 хорову партитуру;
- читає з аркуша та транспонує в іншу тональність твори з рекомендованого репертуару.

Студент самостійно опрацьовує і демонструє викладачу в ескізній формі під час аудиторних занять 4 твори (по 1 твору до тем: 1, 2, 4, 5) – 2 вокальних, 2 інструментальних.

Виконує у концертній формі під час модульної контрольної роботи (МКР) чотири твори (по 1 твору до тем: 1, 2, 4, 5) різні за формою та жанрами – 2 вокальні (арія, романс), 2 інструментальні.

Денна форма

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Інд.заняття	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Вокальний та інструментальний акомпанемент (доба Бароко).	20			7	12	1	IPC/PMГ/ 7
Тема 2. Вокальний та інструментальний акомпанемент (передкласична доба та Віденський класицизм).	20			7	12	1	IPC/PMГ/ 7
Тема 3. Вивчення сцени з оперного клавіру	24			6	16	2	IPC / 6
Разом за модулем 1	64			20	40	4	20
Змістовий модуль 2.							
Тема 4. Вокальний та інструментальний акомпанемент (доба Романтизму).	21			8	12	1	IPC/PMГ/ 7
Тема 5. Вокальний та інструментальний акомпанемент (твори композиторів ХХ – поч. ХХІ ст.)	22			8	12	2	IPC/PMГ/ 7
Тема 6. Вивчення хорової партитури.	13			4	8	1	IPC/6
Разом за модулем 2	56			20	32	4	20
Модульна контрольна робота							МКР/ 60
Всього годин / Балів	120			40	72	8	100

Заочна форма

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Інд.заняття	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Вокальний та інструментальний акомпанемент (доба Бароко).	20			2	16	2	IPC/PMГ/ 7

Тема2. Вокальний та інструментальний акомпанемент (передкласична доба та Віденський класицизм).	20			2	16	2	IPC/PMГ/7
Тема 3. Вивчення сцени з оперного клавiру	24			1	20	3	IPC/6
Разом за модулем 1	64			5	52	7	20
Змістовий модуль 2.							
Тема 4. Вокальний та інструментальний акомпанемент (доба Романтизму).	21			2	17	2	IPC/PMГ/7
Тема 5. Вокальний та інструментальний акомпанемент (твори композиторів ХХ – поч. ХХІ ст.)	22			2	18	2	IPC/PMГ/7
Тема 6. Вивчення хорової партитури.	13			1	9	3	IPC/6
Разом за модулем 2	56			5	44	7	20
Модульна контрольна робота							МКР/ 60
Всього годин / Балів	120			10	96	14	100

*Форма контролю: ІРС – індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР – модульна контрольна робота.

4. Завдання для самостійного опрацювання:

У ході вивчення дисципліни студент самостійно опрацьовує і демонструє викладачу в ескізній формі під час аудиторних занять 4 твори (по 1 твору до тем: 1, 2, 4, 5) – 2 вокальних, 2 інструментальних.

Самостійна робота студента полягає також у систематичній підготовці до індивідуальних практичних занять, правильній організації процесу вивчення музичного твору на кожному з його етапів, вдосконаленню майстерності читання з аркуша та транспонування, засвоєнні додаткової музичної інформації, прослуховуванні відео- та аудіозаписів, роботі в мережі Інтернет, активному відвідуванні концертів тощо.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента. Вітається налаштованість студента на якісну роботу під час індивідуальних занять, відвідування яких є обов'язковим. Пропуски допускаються лише з поважних причин і мають бути відпрацьовані студентом самостійно за узгодженими з викладачем завданнями. Важливим чинником є здатність студента організовувати самостійну роботу.

Відзначається творча ініціативність студента, індивідуальний підхід до роботи, відвідування ним мистецьких та наукових заходів, пов'язаних з дисципліною.

Політика щодо академічної доброчесності. Передбачається, що студент ґрунтовно вивчатиме програму, визначену спільно з викладачем, буде виконувати усі заплановані види роботи та дотримуватиметься правил академічної доброчесності (повага до авторського права тощо).

Консультація. Викладач консультує студента щодо особливостей підготовки до індивідуальних занять, самостійної роботи та модульної контрольної роботи.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Залік відбувається у I семестрі згідно розкладу. Розклад сесії, включно з термінами та умовами перездачі, визначається деканатом факультету.

Розподіл балів та критерії оцінювання

Поточний контроль (макс = 40 балів)						Модульний контроль (макс = 60 балів)	Загальна кількість балів
Модуль 1						Модуль 2	
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			МКР 1	
T1	T2	T3	T6	T6	T6	60	100
7	7	6	7	7	6		

Критерії оцінювання поточного контролю (7 балів):

7 балів – студент у повному обсязі засвоїв матеріал теми, на високому рівні оволодів необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками, продемонстрував високий рівень самостійної, індивідуальної та ансамблевої роботи, активно і творчо працював в ході індивідуальних занять;

6-5 балів – студент у достатньому обсязі засвоїв матеріал теми, на доброму рівні оволодів необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками, продемонстрував достатній рівень самостійної, індивідуальної та ансамблевої роботи, достатньою мірою працював в ході індивідуальних занять;

4-3 бали – студент в недостатньому обсязі засвоїв матеріал теми, на задовільному рівні оволодів необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками, продемонстрував посередній рівень самостійної, індивідуальної роботи та ансамблевої роботи, недостатньо працював в ході індивідуальних занять;

2 бали – студент частково засвоїв матеріал теми, частково оволодів необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками, продемонстрував слабкий рівень самостійної, індивідуальної та ансамблевої роботи, частково працював в ході індивідуальних занять;

1 бал – студент не засвоїв матеріал теми, не оволодів необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками, продемонстрував низький рівень самостійної, індивідуальної та ансамблевої роботи, незадовільно працював в ході індивідуальних занять;

Критерії оцінювання поточного контролю (6 балів):

6 балів – студент у повному обсязі засвоїв матеріал теми, на високому рівні оволодів необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками, продемонстрував високий рівень самостійної й індивідуальної роботи, активно і творчо працював в ході індивідуальних занять;

5-4 бали – студент у достатньому обсязі засвоїв матеріал теми, на доброму рівні оволодів необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками, продемонстрував достатній рівень самостійної та індивідуальної роботи, достатньою мірою працював в ході індивідуальних занять;

3 бали – студент в недостатньому обсязі засвоїв матеріал теми, на задовільному рівні оволодів необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками, продемонстрував посередній рівень самостійної та індивідуальної роботи, недостатньо працював в ході індивідуальних занять;

2 бали – студент частково засвоїв матеріал теми, частково оволодів необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками, продемонстрував слабкий рівень самостійної та індивідуальної роботи, частково працював в ході індивідуальних занять;

1 бал – студент не засвоїв матеріал теми, не оволодів необхідними теоретичними знаннями та практичними навичками, продемонстрував низький рівень самостійної та індивідуальної роботи, незадовільно працював в ході індивідуальних занять;

Загальна сума поточного контролю становить 40 балів.

Модульна контрольна робота оцінюється максимально 60 балами.

54-60 балів – студент у відповідності до норм ансамблевого виконання* повно і глибоко розкриває композиторську ідею твору; демонструє яскраву інтерпретацію, єдність змісту та форми твору, цілісність форми, повну відповідність музичному стилю та жанру твору, високий технічний та художньо-емоційний рівень виконання; може припуститися дрібних неточностей, які не зменшують цінності виконання.

44-53 бали – студент у відповідності до норм ансамблевого виконання на достатньому рівні розкриває композиторську ідею твору; демонструє переконливу інтерпретацію, єдність змісту та форми твору, цілісність форми, відповідність музичному стилю та жанру твору, добрий технічний та художньо-емоційний рівень виконання; не припускається суттєвих помилок чи неточностей.

36-43 бали – студент виконує твір з порушеннями норм ансамблевого виконання; недостатньо розкриває композиторську ідею твору; демонструє недостатньо переконливу інтерпретацію, порушення єдності змісту та форми твору, порушення цілісності форми, часткову відповідність музичному стилю та жанру твору, посередній технічний та художньо-емоційний рівень виконання; припускається суттєвих помилок чи неточностей.

1-35 балів – студент виконує твір поза нормами ансамблевого виконання; не розкриває композиторську ідею твору; демонструє непереконливу інтерпретацію, суттєві порушення єдності змісту та форми твору, суттєві порушення цілісності форми, невідповідність музичному стилю та жанру твору, низький технічний та художньо-емоційний рівень виконання; припускається суттєвих помилок на всіх рівнях виконання музичного твору.

* *Ансамбль піаніста-концертмейстера та соліста (солістів)*

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю з дисципліни «Концертмейстерський клас» є залік, який виставляється на основі суми оцінок за всі теми й види роботи, передбачені силабусом навчальної дисципліни та отримав не менше 60 балів.

«Зараховано» – 60-100 балів – виставляється, якщо студент на належному рівні засвоїв програму дисципліни, володіє необхідними знаннями та навичками, успішно виконав модульну контрольну роботу.

«Не зараховано» – 0-59 балів – виставляється, якщо студент не засвоїв програму дисципліни, не володіє необхідними знаннями та навичками, на незадовільному рівні виконав модульну контрольну роботу.

Студент має право перездати залік згідно з графіком заліково-екзаменаційної сесії.

VI. Шкала оцінювання

Всього за семестр студент може набрати 100 балів.

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Герасимчук В. Г. Горить моє серце : Хори та солоспіви на слова Лесі Українки. Луцьк : Волинське обласне редакційно-видавниче підприємство «Надстир'я», 1994. 88 с.
2. Концертмейстерська діяльність: історія, теорія, практика / Ред.-упор. Л. М. Ніколаєва. Львів : Сполом, 2005.
3. Молчанова Т. О. З історії ансамблевого музикування : Монографія. Львів : Державна музична академія ім. М. В. Лисенка. 2005. 160 с.
4. Молчанова Т. О. Мистецтво піаніста-концертмейстера : Навч. посібник (видання друге, перер., доп.). Львів : СПОЛОМ, 2007. 216 с.
5. Молчанова Т.О. Мала енциклопедія піаніста-концертмейстера, артиста камерного ансамблю. Льв. нац. муз. академія ім. М. В. Лисенка. Львів : СПОЛОМ, 2013. 288 с.
6. Никитюк Н. С. Концертмейстерський клас : робоча навч. програма. Луцьк : Вежа-Друк, 2014. 20 с.
7. Никитюк Н. С. Концертмейстерський клас: організація самостійної роботи студента-піаніста : методичні рекомендації. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 20 с.
8. Никитюк Н. С. Вивчення творів композиторів Волині у концертмейстерському класі : методичні рекомендації. Луцьк : ПрАТ «Волинська обласна друкарня», 2018. 16 с.
9. Сточанська М. П. Пахнуть роси тишею: зб. ансамблевих партитур (аранжування, обробка) творів із репертуару тріо бандуристок «Дивоструни». Луцьк : Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2011. 158 с.